

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.221/2016/6. szám

A Szegedi Ítéltábla a Pivarnyikné dr. Juhász Emőke ügyvéd által képviselt **felperes neve** felperes címe. szám alatti székhelyű felperes által – a **pártfogó ügyvéd neve** pártfogó ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve, I. rendű alperes címe** szám alatti állandó lakos I. rendű és **II.rendű alperes neve, II. rendű alperes címe** alatti állandó lakos II. rendű alperesek ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránti perében a Szegedi Törvényszék 2016. április 12. napján kelt 7.G.40.014/2015/44. sorszámú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek által a 47. és a felperes által 50. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

R É S Z Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság részítéletét az alábbiak szerint **részben megváltoztatja és annak első három bekezdését az alábbiak szerint újraszövegezi:**

Megállapítja, hogy az I. rendű alperes az **B... Kft. (Cg.B..Kft. cégjegyzék száma)** ügyvezetőjeként a társaság fizetési képtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét – 2008. december hó 31. napja – követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezzel a társaság vagyona 110.375.000,- (Egyszázötvenháromezer-háromszázhetvenöt ezer) forinttal csökkent.

Megállapítja, hogy a II. rendű alperes a **A... Kft. (Cg.A.. Kft cégjegyzék száma)** ügyvezetőjeként a társaság fizetési képtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét – 2008. december hó 31. napja – követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezzel a társaság vagyona 25.321.500,- (Huszonötmillió-háromszázhuszonegyezer-öt száz) forinttal csökkent.

Megállapítja, hogy a II. rendű alperes a **C... Kft. (Cg.C..Kft. cégjegyzék száma)** ügyvezetőjeként a társaság fizetési képtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét – 2009. április hó 30. napja – követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezzel a társaság vagyona 137.397.444,- (Egyszázharminchétmillió-háromszázkilencvenhétézer-négyszáznegyvennégy) forinttal csökkent.

Egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helyben hagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 50.000,- (Ötvenezer) forint, míg II. rendű alperest, hogy ugyanazon határidő alatt 150.000,- (Egyszázötvenezer) forint másodfokú eljárási költséget a felperesnek.

Megállapítja, hogy a megállapítási kereset vonatkozásában az I-II. rendű alperesek pervesztesek lettek.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

Az ítéltábla az alábbi tényállást állapította meg.

Az **B... Kft.** tagja és egyszemélyes tulajdonosa 2008. november 2. napjáig **személy 1. neve** volt. **X..** Államban 2008. augusztus 13. napján bejegyezték a **D... Llc**-t, melynek tagja a **sziget neve**-n bejegyzett **E... Limited** volt. A **x..állambeli** offshore cég ügyvezetője meghatalmazást adott egy város neve-i ügyvédnek a társaság jogi ügyeiben és pénzügyi műveleteiben való teljes körű képviselőre. A **D... Llc.** 2008. november 3. napjától lett az **B... Kft.** tagja. Az **B... Kft.** képviselője 2009. április 1. napjától az I. rendű alperes volt, aki ügyvezetői tisztségéről 2010. június 21. napján lemondott, ezt 2010. július 7. napján közölte a tag kézbesítési megbízottjával, aki a cég iratait átvette és a Cégbíróshoz a változást bejelentette.

A **A... Kft**-t (továbbiakban: **A... Kft.**) 2008. április 22-én alakult. Alapítója a II. rendű alperes volt, aki 2008. április 22. napjától 2010. január 04. napjáig volt ügyvezetője. 2009. június 15. napjától 2011. április 05. napjáig a kényszer végelszámolásig ezt a tisztséget - részben párhuzamosan a II. rendű alperesi ügyvezetővel - **személy 2. neve** is betöltötte.

A **C... Kft.** (továbbiakban: **C... Kft.**) tagja 2009. április 30. napjától 2009. október 1. napjáig a **A... Kft.** volt. A II. rendű alperes 2009. április 30. napjától 2011. január 02. napjáig volt a **C... Kft.** ügyvezetője. Közben párhuzamosan **személy 3. neve** 2009. október 1. napjától 2012. november 09. napjáig szintén ellátta az ügyvezetői feladatokat.

Az I., II. rendű alperesek házastársak voltak a perbeli időszakban.

A 2009., 2010-es években a felperes és a perrel érintett gazdasági társaságok egymással több szállítási, és adásvételi szerződést kötöttek, melyben a szerződési láncolat úgy alakult, hogy a felperes a **A... Kft**-től, vagy a **C... Kft**-től megrendelt gépeket az **B... Kft**-nek továbbértékesítette.

Három – jelen perbeli – esetben a felek között a pénzügyi elszámolás nem történt meg:

- Az **B... Kft.** 2009. augusztus 10. napján a felperestől négy gépjárművet rendelt. A beszerzés érdekében a felperes a **A... Kft**-vel 2009. szeptember 4. napján szállítási szerződést kötött, a vételár 87.500.000,- forint volt. A felperes a **A... Kft**-nek foglalként összesen 25.000.000,- forintot fizetett meg. A kifizetett és bankszámlára átutalt foglalkó összegét 2009. szeptember 28. és 2009. október 6. napja közötti időszakban a **A... Kft.** bankszámlájáról – ATM készpénzfelvétel formájában – ismeretlen személyek felvették.
- A **A... Kft.** 2009. október 14. napján 2 db VZ-55 típusú vontatóeszközt adott el a felperesnek 100.000.000,- forint vételárért, melyet a felperes megfizetett. A felperes a vontatóeszközöket az **B... Kft**-nek értékesítette tovább 2009. október 15. napján tulajdonjoga fenntartásával. Az **B... Kft.** a vételárból 5.000.000,- forintot fizetett meg.
- Az **B... Kft.** a felperestől 2009. december 10. napján 2 db VT-55 típusú vontatót rendelt. Ezért a felperes 2010. január 5. napján adásvételi szerződést kötött a **C... Kft**-vel az eszközök beszerzésére, a vételár 100.000.000,- forint volt. A felperes a vételárat három részletben átutalással a **C... Kft**-nek megfizette. A bankszámláról a vételárat ismeretlen személyek készpénzben felvették.

Az I. rendű alperes 2010. március 12. napján az **B... Kft.** nevében eljárva elismerte, hogy a társaság 95.000.000,- forinttal tartozik a felperesnek. Fedezetként 108.068.000,- forint áfa visszaigénylést, 2 db VT-55 típusú vontatót, 1 db Komatsu PC 18 NL-3 földmunkagépet és 1 db Komatsu PC 200-LC-7 forgókotrót ajánlott fel.

Az adásvételi szerződések alapján – melyeknél a felperes vevői pozícióban volt – a járművek, eszközök a felperes birtokába ténylegesen nem kerültek. A teljesítésről a felperes akkori ügyvezetője átadás-átvételi jegyzőkönyveket írt alá, azonban az értékesített gépjárművek mindvégig a **A... Kft.** telephelyén voltak.

Az **B... Kft.** és tagja, a **D... Llc.** 2008. szeptember 29. napján keret-kölcsönszerződést kötöttek, mely alapján a **D... Llc.** 3 millió euró hitelkeretet biztosított az **B... Kft**-nek. Az **B... Kft.** 2008. évben

saját bevétellel nem rendelkezett, 2009. évben bérleti díjból 3.070.000,- forintot realizált. A társaságnál kialakult gyakorlat szerint a szállítói tartozásokat tagi hitelből fedezték, a nagy összegű számlák kifizetésére saját forrással nem rendelkezett, ugyanakkor pénzügyi hitele sem volt. A 2008. december 31. napjára készített mérlege szerint forgóeszköz állományának értéke 43.759.000,- forint, melyből pénzeszköz 162.000,- forint, ezzel szemben rövid lejáratú kötelezettségének összege 15.000.000,- forint.

Az **B... Kft.** a tulajdonában lévő gépcsomagot árverés útján kívánta értékesíteni, a kikiáltási ár 3.200.000,- euró + áfa volt. A legmagasabb árverési vételár 3.300.000,- euró + áfa volt, a nyertes a **F... Kft.**, aki azonban az adásvételi szerződést nem kötötte meg. Az árverés időpontja 2010. február 1. napja volt. Az **B... Kft.** a tulajdonában álló gépeket 2010. március 18. és 2010. május 3. napján értékesítette a **G... Kft**-nek 221.041.189,- forint és a **I... Kft**-nek 527.920.552,- forint, összesen 748.961.741,- forintért. A gépek valódi piaci értéke 59.030.000,- forint volt. A vételár kiegyenlítése váltóval történt akként, hogy a **G... Kft.** az eladóra ruházta a **J... LLC** nevére szóló 361.824,00 és 674.578,70 euró névértékű váltókat 2010. március 25. és 2010. május 14. napján. A **I... Kft.** számláinak kiegyenlítése is váltófizetéssel történt.

Az **B... Kft.** a tulajdonában álló **település neve-i** ingatlant 2010. február 22. napján 51.331.500,- forintért értékesítette a **K... Kft**-nek, a teljesítés időpontja 2010. április 22. napja volt. A vételár kiegyenlítése ez esetben is váltóval történt akként, hogy a vevő az eladóra forgatta a **J... LLC** nevére szóló 189.031,50 euró névértékű váltót 2010. március 14. napján. A váltókat utóbb az **B... Kft.** tagi hitelek visszafizetése címén saját tagjára, a **D... LLC**-re forgatta.

Az **B... Kft.** felszámolás alá került, felszámolásának kezdő időpontja 2011. február 7. napja. A felperes 2011. augusztus 5. napján hitelezői igényt jelentett be, amelyből 95.000.000,- forintot „d” kategóriába, 2.300.000,- forint eljárási és 200.000,- forint regisztrációs díjat „f” kategóriában igazolt vissza és vett nyilvántartásba a felszámoló. A felszámolási eljárás során az adós ingatlanainak értékesítéséből 183.110,- forint bevétel keletkezett, amely az értékesítés költségeire nyújtott fedezetet. A felszámolási eljárás egyszerűsített módon 2014. június 11. napján befejeződött.

A **A... Kft.** 2009. december 31. fordulónappal készített mérlegbeszámolója szerint, az előző évben 2008. december 31. napján 1.513.000,- forint forgóeszközzel – ezen belül 466.000,- forint pénzeszközzel – rendelkezett, amellyel szemben 6.500.000,- forint rövid lejáratú kötelezettsége volt. További mérlegbeszámolók elfogadására és közzétételére nem került sor.

A II. rendű alperes 2010. január 4. napján **város 2. neve-n** azt a nyilatkozatot tette, hogy a **A... Kft**-ben betöltött ügyvezetői tisztségéről 2009. december 31. napjával lemondott. Vezető tisztségviselői minőségének megszűnése a cégjegyzék adataiban utóbb került átvezetésre. Ugyanezen a napon **személy 2. neve állam neve** állampolgár azt a nyilatkozatot tette, hogy mint a **A... Kft.** ügyvezetője ezen a napon a **A... Kft.** könyvelési anyagát és valamennyi, a céggel kapcsolatos iratot, dokumentumot, ingóságot, készpénzt a II. rendű alperestől átvette.

A **A... Kft.** felszámolás alá került, melynek kezdő időpontja 2011. szeptember 6. napja. A felszámolási eljárás során az ügyvezető a Cstv. 31. §-ában írt kötelezettségeinek nem tett eleget, a felszámolás során sem készpénz, sem egyéb vagyon nem állt rendelkezésre, iratanyag hiányában a bevételekről és a kiadásokról kimutatást nem lehetett készíteni, ezért a felszámoló vagyonfelosztási javaslatot sem terjesztett elő. Felperes a társaság elleni felszámolási eljárás során 90 millió forintot kártérítés címén, 25 millió forintot ki nem fizetett vételár tartozás, míg 393.481.290,- forintot az adóvizsgálat kapcsán kimutatott adóhiány, bírság és pótlék, mint kártérítés címén jelentett be. A felszámoló 25 millió forint vételár tartozást elismertként nyilvántartásba vett és „d” kategóriába sorolt, 200.000,- forintot „f”, valamint 87.500,- forintot „a” kategóriába sorolt, a többi bejelentett

hitelezői igényt vitatta. Utóbbiak tárgyában indult peres és nemperes eljárás során a felperes követelése elutasításra kerültek. Az A... Kft. elleni felszámolási eljárás egyszerűsített módon 2015. november 27. napján fejeződött be, a közzététel időpontja 2015. december 9. napja, az összes bejelentett hitelezői igény 25.321.500,- forint volt.

A C... Kft. felszámolásának kezdő időpontja 2012. november 9. napja.

Tevékenységzáró mérleg nem készült, iratok, vagyon átadásra nem került sor a felszámoló részére. Felperes 100 millió forint tőkekövetelését a felszámoló „e” kategóriába, illetve közzétételi díj, eljárási illeték követelését 75.000,- forint összegben „a” kategóriába, késedelmi kamat, pótlék, bírság követelését 37.109.744,- forint összegben „g” kategóriába, és regisztrációs díj, egyéb követelés címén 212.700,- forint összegben „f” kategóriába sorolta, és igazolta vissza. A felszámolás 2014. január 22. napján egyszerűsített módon fejeződött be, közzétételére 2014. február 3. napján került sor.

A felperesnél az adóhatóság 2010. április 12. napjától 2010. november 22. napjáig 2009. június-december hónapokra áfa adónemben bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést végzett, melynek eredményeként kötelezte felperest 117.533.000,- forint adóhiánynak minősülő áfa adókülönbözet, 57.766.000,- forint adóbírság és 12.516.000,- forint késedelmi pótlék megfizetésére. Döntését azzal indokolta, a felperes tudatában volt annak, hogy értékesítési láncolatba épül be, gazdasági tevékenységet, kereskedelmi cselekményt, szállítást, raktározást nem kell végeznie. Az értékesítési lánc tagjai a felperesen túl az B... Kft. és a A... Kft. voltak. A felperes ügyletsorozatnak volt része oly módon, hogy a beszerzési és értékesítési ügyletei kapcsán valótlan tartalmú iratokat, bizonylatokat állított ki, ezzel megteremtve a valós ügyletek és az B... Kft. jogszerű adó visszaigényléseinek a látszatát. A felperes az adóhatóság határozatának felülvizsgálata iránt pert indított. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 24.K.28.134/2013/3. sorszám alatti jogerős ítéletével – amelyet a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.375/2013/7. sorszám alatti ítéletével hatályában fenntartott – a keresetet elutasította. Ezt megelőzően az B... Kft. 2009. III. negyedévi gazdasági tevékenységével kapcsolatos adóellenőrzés során I. rendű alperes 2009. november 18. napján nyilatkozatot tett a felperessel kapcsolatos perbeli eszközvásárlásokra is (8435113858. számú eljárás).

Az I. és II. rendű alperesek ellen a Gyulai Törvényszék előtt 13.B.383/2015. számon büntetőeljárás volt folyamatban, melyben jogerős döntés még nem született. A büntetőeljárásban a A... Kft., valamint a C... Kft. **állam neve** állampolgárságú ügyvezetőinek kiléte és elérhetősége - személyi adatok hiányában - nem volt megállapítható.

A felperes keresetében kártérítés címén az I. és II. rendű alperesek, valamint az akkor még perben álló A... Kft., mint III. rendű alperes egyetemleges marasztalását kérte az B... Kft. által meg nem fizetett 95.000.000,- forint vételárhátralék, a III. rendű alperes részére átadott és teljesítés nélkül maradt 25.000.000,- forint foglaló és a C... Kft. részére vételárelőlegként megfizetett és ellenszolgáltatás nélkül maradt 100.000.000,- forint, továbbá a kiszabott 58.776.000,- forint adóbírságból és, 12.516.000,- forint késedelmi pótlékból eredő kárának megtérítésére. Előadta, hogy az I. és II. rendű alperesek befolyása alatt álló három társaság – a A... Kft., B... Kft. és a C... Kft. - között fennálló értékesítési láncolatba építették be a felperest, korábbi ügyvezetője együttműködésével. Az üzleti láncolatnak az volt a célja, hogy mind a beszerzési, mind az eladási oldalon valótlan tartamú bizonylatok előállításával megteremtsék az B... Kft. részére a jogszerű adóvisszaigénylés látszatát, melyre sor került. Az ügyletek színleltek voltak, melyre az adóhatóság nyomozati eljárása derített fényt. Az adóhatóság megállapította, hogy a felperes a III. rendű alperestől befogadott számlák áfa tartalmát nem helyezhette levonásba. Az I. és II. rendű alperesek

együttes jogellenes felróható magatartása, melynek során a cégeket illegális haszonszerzési tevékenység leplezésére használták fel, összesen 291.000.292,- forint kárt okozott számára.

A felperes kereset kiegészítésében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére alapított megállapítási keresetet is előterjesztett. Hangsúlyozta, az I. és II. rendű alperesek az irányításuk alatt lévő cégek esetében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezért a hitelezői érdekeket sértő módon mind az **B... Kft.**, mind pedig a III. rendű alperes vagyona csökkent. A felperes a II. rendű alperessel szemben a Cstv. 63. § (2) bekezdésére alapított marasztalási keresetet is előterjesztett, mely szerint a II. rendű alperes minősített többséget biztosító befolyása alatt álló III. rendű alperes tagjaként tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott, erre tekintettel kérte korlátlan és teljes helytállási kötelezettségének megállapítását a III. rendű alperes tartozásaiért.

Az I. és II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság 6.G.40.311/2011/77. sorszámú ítéletével az I. rendű alperes vonatkozásában megállapította, hogy az **B... Kft.** irányítása során a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, emiatt annak vagyona 748.961.741,- forinttal csökkent. Ugyanilyen rendelkezést hozott a II. rendű alperesre vonatkozóan a III. rendű alperes irányításával kapcsolatban a cégvagyon 102.500.000,- forinttal történt csökkenését megállapítva. Egyetemlegesen kötelezte továbbá az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 291.292.000,- forintot. Ezt meghaladóan – így a II. rendű alperes ellen a Cstv. 63. § (2) bekezdése szerinti jogcímen előterjesztett igényt – a keresetet elutasította.

A Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.188/2014/10. sorszámú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Előírta, hogy elsődlegesen a felperes feladata kereseti kérelmeinek pontosítása, mert a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozat alapján a három szerződési láncolatból származó kártérítési igényt pontosítani szükséges. Továbbá pontosítani kell az I. és II. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetet is. Az I. és II. rendű alperesekkel szemben egyrészt marasztalásra irányuló kártérítési keresetet, másrészt megállapítási keresetet is előterjesztett a felperes. A vezető tisztségviselők kárfelelősségére vonatkozóan – ha az általa vezetett gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenségi helyzetbe kerül és felszámolását is elrendelik – a Cstv. 33/A. §-ában foglalt speciális törvényi rendelkezéseket kell alkalmazni. Ezért felperesnek meg kell jelölnie és igazolnia az adóshoz bejelentett hitelezői igényét, és azt is, hogy a regisztrációs díjat megfizette, ezzel kell igazolnia perbeli legitimációját. Nyilatkoznia kell a hitelezői igényként bejelentett összegről és annak jogcímeiről, továbbá meg kell jelölnie, és az eljárás során bizonyítania kell a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját, és meg kell jelölnie ezt követően az ügyvezető – és ha erre hivatkozik, az árnyékvezető – azon magatartásait, amellyel kapcsolatban a gazdálkodó szervezetnél vagyonsökkenés következett be. Ezen túl kell megjelölnie és bizonyítania a vagyonsökkenés mértékét is.

A megismételt eljárásban a felperes az I. rendű alperes vonatkozásában a Cstv. 33/A. §-ára alapított keresetét akként tartotta fent, hogy az **B... Kft.** ügyvezetőjeként 2008. december 31., illetve 2009. április 1. napjától – a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztétől – ügyvezetői tevékenységét nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezzel összefüggésben a társaság vagyona 748.961.741,- forinttal csökkent. Károkozó magatartásként arra hivatkozott, hogy 2010. évben az **B... Kft.** a tulajdonába került eszközöket 748.961.741,- forintért a II. rendű alperes érdekeltségébe tartozó **G... Kft.** és a **I...s Kft.** részére értékesítette akként, hogy a vételárat váltoátruházással fizették meg, azonban tényleges pénzeszköz nem folyt be az adóshoz: Előadta továbbá, hogy ezen eszközök vashulladékként rendelkeztek értékkel. Szintén károkozó magatartásként hivatkozott az **B... Kft.** ingatlan értékesítésére. Az ingatlanok vételára 51.345.500,-

forint volt, melyet szintén váltóátruházással fizettek meg.

Kérte továbbá az I. rendű alperes kötelezését 95 millió forint, valamint ezen összeg után 2010. március 10. napjáig a kifizetésig járó kamat megfizetésére, keresetét ebben a részében Ptk. 339. §-ára alapította.

A II. rendű alperes vonatkozásában a Cstv. 33/A. §-a szerint megállapítási keresetét arra alapította, hogy mint a C... Kft. ügyvezetője, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2009. április 30. napján bekövetkezett időpontjától kezdődően ügyvezetői feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal 140 millió forint vagyonsökkenést okozott. A A... Kft. esetében a II. rendű alperes, mint ügyvezető felelőssége 2008. május 19. napjától áll fenn, miután ez a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja. A vagyonsökkenés mértékét ezen társaság vonatkozásában 500.000.000,- forintban kérte meghatározni. A C... Kft. esetében a sérelmezett ügyvezetői magatartás az volt, hogy a társaság tényleges gazdasági tevékenységet nem folytatott, adóbevallási, mérlegkészítési kötelezettségét nem teljesítette. A felperes által átutalt vételárat felvette és iratanyag hiányában nem igazolta, hogy azt a gazdasági társaság tevékenységére fordította. A A... Kft. esetében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját követően a társaság tényleges gazdasági tevékenységet nem végzett. A foglaló összegét bankszámláról felvették, ezért II. rendű alperes előre láthatta, hogy a szerződés nem teljesítése esetén az előleget nem tudja visszafizetni. A 2009. évi beszámoló készítési, adóbevallási kötelezettségét nem teljesítette, ezzel a társaság tevékenységét átláthatatlanná tette, a könyvelési anyag eltüntetésére pedig meghíúsította a cég működésének átláthatóságát.

Másodlagosan a II. rendű alperes kötelezését kérte 291.282.000,- forint kártérítés és a megjelölt részösszegek utáni késedelmi kamatok megfizetésére. Keresetét ebben a tekintetben a Ptk. 339. §-ára alapította. Mindkét alperes vonatkozásában utalt arra, velük szemben büntetőeljárás van folyamatban, ezért kérte a marasztalási keresetrész tekintetében a tárgyalás felfüggesztését.

A III. rendű alperes tekintetében felperes keresetétől elállt, ezért ebben a részében a per megszüntetésre került.

Az I. és II. rendű alperesek érdemi ellenkérelmükben továbbra is a kereset elutasítását kérték. A II. alperes álláspontja szerint a szakértői vélemények alapján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját egyik társaság esetében sem lehet pontosan megállapítani. Utalt arra, hogy a A... Kft. és a C... Kft. esetében az akkor következett be, mikor már nem volt ügyvezetője egyik társaságnak sem. A felperes az értékesítési láncolatban az B... Kft. részére történt értékesítéssel 5%-os árrést ért el, ezért kárt nem szenvedett. Az adóhatósági eljárás kapcsán nyilvánvalóvá vált, a felperes a számláit sztornírozta, nincs olyan számla, ami alapján a vételárhátralékot az B... Kft.-től követelheti. Amennyiben a számlák sztornírozására került sor, az eredeti állapotot kell visszaállítani, amely a több mint 700 millió forintos teljes ügyletre igaz. A A... Kft. vonatkozásában kifizetett 25 millió forintból az B... Kft. visszautalt 15 millió forintot, azért, hogy a felperest ne érje kár. Emellett a tulajdonjog fenntartással értékesített eszközöknél a felperes még megkap 10 millió forintot, így a A... Kft. vonatkozásában állított 25 millió forintot. Amikor a A... Kft.-ben betöltött vezetői tisztségéről lemondott, ez a pénz – mintegy 70 millió forint – a házipénztárban volt, azt átadta az új ügyvezetőnek, ezért a A... Kft.-vel szemben kell a felperesnek igényét érvényesítenie. A felperesi kárhiány tekintetében okfejtése szerint a VT-55 gépek tulajdonjogát és az eredeti állapotot helyreállítani nem lehet. A C... Kft.-nek kifizetett vételár kapcsán utalt arra, hogy a társaság a szerződésben vállaltakat teljesítette, a felperes nem vette át a gépeket, ezért kár nem érte. A büntetőeljárásban **tanú 1. neve** vallomása kényszer hatása alatt született, míg **tanú 2. neve** tanúkénti meghallgatását indítványozta a polgári perben. Utalt arra, a vádirat nem ítélet, ezért az abban foglaltakat tényként elfogadni nem lehet. Az adásvételi szerződési láncolatban értékesített eszközök értéke tekintetében új műszaki szakértő kirendelését kérte.

Az elsőfokú bíróság a megállapítási keresetrész tekintetében részítéletet hozott, míg a marasztalási keresetrész tárgyában a per tárgyalását felfüggesztette a büntetőeljárás jogerős befejezéséig.

Részítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes az **B...** Kft. törölt cég ügyvezetőjeként a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztétét – 2009. december 31. napja – követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezzel a társaság vagyona 95 millió forinttal csökkent. Megállapította, hogy a II. rendű alperes a **A...** Kft. törölt cég ügyvezetőjeként a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztétét – 2009. október 6. napját – követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezzel a társaság vagyona 25 millió forinttal csökkent. Megállapította továbbá, hogy a II. rendű alperes a **C...** Kft. törölt cég ügyvezetőjeként a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete – 2009. április 30. napja bekövetkeztétét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezzel a társaság vagyona 100 millió forinttal csökkent. Ezt meghaladóan a megállapítási keresetet elutasította. Vizsgálta a Cstv. 33/A. § (1) és (3) bekezdése szerinti törvényi tényállások fennállását.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját, a hitelezői érdeket sértő magatartás és vagyonsökkenés mértékét társaságonként az alábbiak szerint állapította meg.

Az **B...** Kft. kapcsán hangsúlyozta, hogy 2008. évben árbevétele nem volt, 2009. évi árbevétele csekély, míg kötelezettségei a vagyont meghaladták. A finanszírozását tagi kölcsönből próbálta biztosítani, azonban ez nem igazolja a likvid pénzeszközök folyamatos rendelkezésre állását, mert a kölcsönszerződésben nem volt meghatározott mechanizmus a hitelkeret lehívására az összeg meghatározásán túl. Ezért nem igazolt, hogy a hitelkeret folyamatosan a társaság igényei szerint rendelkezésre állt. A 2009. december 31-i fordulónappal készített beszámolóra figyelemmel - ahol is 21.700.000,- forint pénzeszköz és 95.000.000,- forint szállítói kötelezettség állt szemben egymással -, ezen időpontban állapította meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltát. A hitelezői érdekekkel ellentétes magatartásnak ítélte, hogy az I. rendű alperes 2010. évben a társaság vagyont offshore cég tulajdonában álló társaságnak értékesítette, és ellenérték nélkül elfogadta az offshore cég által kiállított bizonytalan megtérülésű saját váltót, melyet később saját tulajdonosára forgatott, ezzel olyan vagyonsökkenés következett be, melynek eredménye a társaság egyszerűsített felszámolása és a teljes hitelezői igény meg nem térülése. A vagyonsökkenés mértékéeként legalább a felperes által bejelentett hitelezői igény összegben állapította meg, mert az I. rendű alperes által értékesített társasági vagyon értéke utóbb pontosan nem határozható meg, de az adásvételi szerződésekben kikötött meg nem térült vételár azt jelentősen meghaladta.

A **A...** Kft. vonatkozásában a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját 2009. október 6. napján állapította meg. Ezt azzal indokolta, hogy 2008. év végén a társaság kötelezettségei ugyan már lényegesen meghaladták a vagyont, azonban 2009-ben felperestől 25 millió forint foglaltot kapott, ezért elvileg a Cash-flow kimutatás alapján likviditása még fennállt. Ez a forrás azonban a társasági vagyonból kikerült, miután azt ismeretlen személy a bankszámláról készpénzben felvette. Az utolsó részösszeg felvételére 2009. október 6. napján került sor, ezért ettől az időponttól kezdődően II. rendű alperes előre láthatta, illetőleg kellő tőle elvárható gondossággal láthatta volna a szerződés nem teljesítése esetében a foglalt visszafizetésére likvid pénzeszköz hiányában a **A...** Kft. nem képes. A hitelezői érdekeket sértő magatartásként rögzítette, hogy II. rendű alperes nem tett eleget a mérleg letétbe helyezési kötelezettségének, ezért a hitelezői érdekeket sértő magatartást vélelmezni kellett, melyet a II. rendű alperes megdönteni nem tudott. Magatartását nem menti ki az sem, hogy a társaság teljes könyvelési iratanyagát és a házipénztárban meglévő több mint 70 millió forintot **ország neve**ában átadta **személy 2. neve** új ügyvezető részére. Az egyszerű okirat formájában rendelkezésre álló átvételi elismervény ennek alátámasztására nem alkalmas, annak nincs bizonyító ereje egyéb más teljes bizonyító erejű számviteli bizonylat hiányában. Az ügyvezetőtől elvárható gondosság tanúsításával a II. rendű alperes akkor járt volna el, ha az átadott könyvelési anyagról másolatot készít, azt birtokában tartja, házipénztári jelentéssel

igazolja a kivett összeget, illetve azt bankszámlán helyezi el és azt igazolja. Önmagában a hitelezői érdekekkel ellentétes azon állított, de nem bizonyított tevékenység, hogy a társaság több mint 70 millió forintos pénzeszközét külföldre vitte és adta át olyan személynek, aki utóbb a hatóságok számára elérhetetlenné vált. A vagyonsökkenés mértékét iratanyag és a vagyon teljeskörű felleltározhatóságának hiányában a felperes által bejelentett hitelezői igény erejéig állapította meg 25 millió forintban.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját a felperesi előadással egyezően a C... Kft. esetében vélelmezte. A cégbírók szerint az ügyvezető változás 2009. októberében bekövetkezett, ennek ellenére a II. rendű alperes a társaság nevében továbbra is eljárva 2010. januárjában adásvételi szerződést kötött felperessel, majd a társaság számára érkezett 100 millió forintot ismeretlen személyek felvették. A társaság mérlegei nem készültek el abban az időszakban sem, amikor II. rendű alperes volt az ügyvezető, ezért a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerinti vélelem alapján 2009. április 30. napján állapította meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdetét. Az irathiany, amely a II. rendű alperes tevékenységének is következménye, nem szolgálhat kimentésként a javára. A II. rendű alperesnek kellett volna igazolnia kétséget kizáró módon okirati bizonyítási eszközökkel, hogy ügyvezetése ideje alatt és azt követően sem következett be a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. A hitelezői érdekekkel ellentétes ügyvezetői tevékenységként azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes a társaság mérlegeit nem készítette el, nem helyezte letétbe. A hitelezői érdekekkel ellentétes magatartást vélelmezni kellett, melyet I. rendű alperes nem tudott megdönteni. Iratanyag hiányában nem tudta igazolni, hogy ezt követően a hitelezői érdekek elsőbbsége alapján végezte ügyvezetői tevékenységét. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően új **állam neve** állampolgárságú ügyvezető részére történő irat és esetleges vagyonátadás kifejezetten a hitelezői érdekekkel ellentétes magatartás. Iratanyag hiányában szakértői módszerekkel sem volt megállapítható a vagyonsökkenés mértéke, ez azonban a II. rendű alperes javára nem értékelhető. Az összecszerűsítést a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a felperes által átutalt 100 millió forintban határozta meg, miután annak társaság általi jogszerű felhasználása nem bizonyított.

A A... Kft. és a C... Kft. vonatkozásában folytatott II. rendű alperesi tevékenység e társaságok fantomizálódásához vezetett és jól láthatóan, nem véletlenül az eladó pozícióban lévő társaságok esetében következett be ez, akik árbevételre tettek szert, és akik a hitelezői követelésre fedezetet nyújthattak volna. Ugyanakkor a vevőknek csak tartozása állt fenn a felperessel szemben, melyet el is ismert, a vagyonát átruházta oly módon, hogy ténylegesen ellenszolgáltatáshoz nem jutott.

Könyvelési anyag, számviteli bizonylatok hiányában a vagyonsökkenés pontos mértéke az igazolt és a felperes által kifizetett, illetve meg nem kapott összegeken túl nem volt megállapítható, míg az adóhatóság által kiszabott adóhiány, bírság és pótlék összege nem az adós társaságok vagyonsökkenéséhez tartozik, azaz esetlegesen a továbbfolytatódó perben a marasztalási kereset esetében vehető figyelembe.

Hangsúlyozta, indifferens annak vizsgálata – a II. rendű alperes érvelésével szemben –, hogy a felperes a láncolatot ügyletek kapcsán ért-e el eredményt, hasznot és nincs jelentősége annak sem, hogy az eredeti állapotot helyre lehetett volna-e állítani, és amennyiben igen, az kinek a magatartása miatt hiúsult meg. Nincs jelentősége az adásvételi szerződések tárgyát képező eszközök jelenlegi vagy adásvételkor műszaki vagy forgalmi értékének sem, mert a per tárgya az ügyvezetői felelősség kérdésének megítélése, nem pedig a gazdasági társaságok közötti polgári jogi jogügyletekkel összefüggő elszámolás vagy kártérítés. Ezért a II. rendű alperes által előterjesztett bizonyítási indítványok szükségtelenek.

Az elsőfokú bíróság részítélete ellen a peres felek fellebbezéssel éltek.

A felperes, az B... Kft. esetében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját elsődlegesen 2008. december 31. napján, másodlagosan 2009. április 1. napján kérte

megállapítani. A 2008. december 31-i időpont tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapíthatóan likvid pénzeszközzel tartozásai fedezésére ekkor nem rendelkezett, tényleges bevételt jelentő gazdasági tevékenységet 2008. évben, valamint 2009. évben sem folytatott. Ezen időpont szerinti mérleg alapján tőkéjét elvesztette, működését kizárólag tagi kölcsönből finanszírozta, a szállítói számlák kiegyenlítésére saját pénzeszközzel nem rendelkezett. További hitelezői érdekekkel ellentétes magatartásként kérte megállapítani, hogy az **B... Kft.** tényleges gazdasági tevékenységet nem folytatott, tevékenysége kizárólag arra irányult, hogy a II. rendű alperes érdekeltségébe tartozó társaságok által a felperes részéről szállított eszközöket megvásárolja, és az által beszerzett eszközök után az áfát visszaigényelje. Az I. rendű alperes által irányított **B... Kft.** vagyonába a láncügyleten keresztül olyan eszközök kerültek, amelyek csak vashulladékként bírtak értékkel. Az is a hitelezői érdekekkel ellentétes magatartás, hogy az **B... Kft.** tulajdonát képező ingatlanokat I. rendű alperes értékesítette, azonban az értékesítés kiegyenlítése váltóval történt ugyanazon a módon, mint az eszközök értékesítése, ténylegesen olyan pénzeszköz, ami hitelezői igénye fedezetül szolgálhatott volna, nem folyt be. A vagyonsökkenés mértékét kereseti kérelmével egyezően 748.961.741,- forintban kérte megállapítani, ez az az összeg, amely az **B... Kft.** tulajdonát képező eszközök értékesítése kapcsán kiállított számla végösszege volt.

A **A... Kft.** esetében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját 2008. május 19. napjával, a társaság megalakulásának időpontjában kérte megállapítani. Hangsúlyozta, hogy a társaság alakulásától kezdve a fenyegető fizetéseképtelenség állapotában volt, saját vagyona, tőkéje nem biztosította azt, hogy az esedékességek számláit likvid pénzeszközből ki tudja fizetni. Az alapeljárásban beszerzett szakvélemény szerint a 2008. december 31. fordulónapi mérlegéből megállapíthatóan ekkor 465.000,- forint pénzeszközzel rendelkezett, ezen időpontig tőkéjét elvesztette, saját tőkéje a mérleg szerint negatív. Az adóhatóság felé sem nyújtott be olyan bevallásokat, amelyek igazolnák, hogy gazdálkodása eredményeként árbevételre tett szert. További hitelezői érdekekkel ellentétes magatartás, hogy tényleges gazdasági tevékenységet nem végzett, a bankszámlára érkezett pénzeszközöket arról felvették, a 2009. évi beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének, valamint adóbevallási kötelezettségének nem tett eleget, ezáltal működése átláthatatlanná vált.

A **C... Kft.** vonatkozásában annak megállapítását kérte, hogy a vagyonsökkenés mértéke 140 millió forint, mert ekkora összegben vette nyilvántartásba igazoltan a felszámoló hitelezői igényét.

Az I., II. rendű alperesek elsődlegesen az elsőfokú bíróság részítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítását kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság részítélete iratellenes és megalapozatlan. Az elsőfokú bíróság megalapozatlan szakvéleményből tévesen következtetett a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjára, állapította meg felelősségüket és a társaságok vagyonsökkenését. Kiemelték, a szakértő előadta, hogy a rendelkezésre álló hiányos iratokból alkotta meg véleményét. Miután a fizetőképesség és fizetőkészség nem azonos, azoknak eltérő oka lehet, ezért jelentősége van az összes iratnak, ezért a szakmailag korrekt válasz a szakértő részéről az lett volna, hogy a feltett kérdésekre a rendelkezésre álló okiratok alapján érdemi választ nem lehet adni. Álláspontjuk szerint az ítélet a szakértő vélemény nélkül is iratellenes. A **C... Kft.** esetében a társaság a teljes vételárat előre megkapta, amely azt jelenti, hogy nyereséggel együtt a teljes pénzeszköz rendelkezésre áll, ami fizetéseképtelenséggel fenyegetett helyzetnek nem tekinthető. A **C... Kft.** határidő előtt teljesített, annak, hogy a felperes vissza akart lépni az ügylettől és nem vette át a gépet, nem a fizetőképességhez van köze. A **A... Kft.**-vel kapcsolatban továbbra sem tisztázódott, hogy miért szűnt meg II. rendű alperes ügyvezetői megbízatása. Ennek oka az volt, hogy nem értett egyet azzal, hogy a 25 millió forint összegű foglalt egy másik, KUHN cégcsoport osztrák részről érkezett feladat teljesítésébe számítsák be. Ez az összeg visszajárt volna alpereseknek a **A... Kft.**-től. E nézetkülönbség kapcsán szűnt meg a közös ügyvezetés 2010. január 4.

napján, amikor a pénzeszköz rendelkezésre állt, a teljesítés esedékessége pedig 2010. április 20. napja volt. Nem lehet fizetéseképtelen az a társaság, amely átvesz 25 millió forintot és az a pénztárában rendelkezésére áll. Az **B...** Kft. esetében a tulajdonjog fenntartásos értékesítés okán az eladó kockázata kizárt, nem állhat elő fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet sem, mert mindaddig a felperes tulajdonát képezik az eszközök, amíg az **B...** Kft. a teljes vételárat meg nem fizeti. Ez mind a 800 millió forintnál így történt. A felperes szempontjából teljesen közömbös, milyen likviditási helyzetben van az **B...** Kft., őt kár nem érheti, mert mint tulajdonos az eszközt bármikor értékesítheti.

Téves az a megállapítás is, miszerint ügyvezetőként lemondását és az iratok átadását követően II. rendű alperesnek bevallásokat kellett volna benyújtani. Közös ügyvezetés volt, másrészt bevallást és mérleget benyújtani bizonylatok nélkül lehetetlen. Az ügyvezetői jogviszony megszűnése és valamennyi céges irat átadása után már erre sem jogosultsága, sem lehetősége nem volt.

A felperes, és az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben továbbra is az ítélet saját fellebbezésük szerinti megváltoztatását kérték.

A felperes fellebbezése **részben alapos**, míg az alperesek fellebbezése **megalapozatlan**.

A felperes a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárás során előterjesztett módosított keresetében is valódi tárgyi és személyi keresethalmazatként terjesztette elő igényét. Az elsőfokú bíróság részítéletében az I. és II. rendű alperesekkel szemben a Cstv. 33/A. §-ra alapított ügyvezetői felelősség megállapítására vonatkozó keresetet bírálta el.

Az ítéletábrla a vezetői felelősség körében az alábbiakra mutat rá.

Ha a jogi személy tagja, vezető tisztségviselője a jogi személy tevékenységi körében jár el, és ilyenkor a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek érdeksérelmet okoz, a polgári jogi felelősség jogkövetkezményeként általában a jogi személlyel szemben alkalmazhatók (a Gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (1) bekezdése).

Más a helyzet akkor, ha külön jogszabály szankciós jelleggel átviszi a felelősséget a tagra, vezető tisztségviselőre. Ebben az esetben a tag, vezető tisztségviselő a delictuális kárfelelősség feltételei szerint felel a felróható magatartásával okozati összefüggésben keletkező vagyoni hátrányért.

A Gt. 30. § (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését, az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A Gt. 30. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a gazdasági társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzete bekövetkeztét követően a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Külön törvény e követelmény felróható megszegése esetére – ha a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált – előírhatja a vezető tisztségviselő hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.

A Gt. 30. § (3) bekezdése tehát továbbfejlesztette a vezető tisztségviselőkre irányadó korábbi felelősségi szabályokat és a korlátolt felelősség speciális áttörésével a „jogszerűtlen gazdálkodásért” való felelősség (wrongful trading) intézményét honosította meg annak érdekében, hogy a társaság ügyvezetését csődközelben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól. A hitelezővédelmi tényállás beiktatását az indokolta, hogy a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható, hogy az irányítása alatt álló céget a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte esetén úgy működtesse tovább, hogy a hitelezők esélyét követeléseik behajtására ne veszélyeztesse. Ilyen esetben az ügyvezetőnek – ha nem kezdeményezi a csődeljárást, illetve felszámolási eljárást – minden intézkedésével arra kell törekednie, hogy a hitelezők követeléseikhez hozzájussanak.

A fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése esetén az ügyvezetők marasztalásának lehetőségét a 2006. évi VI. tv. iktatta be a Cstv. rendelkezései közé akként, hogy az igényérvényesítés két lépcsőben történhet. Először megállapítási kereset útján (Cstv. 33/A. §), majd ennek eredményessége után külön marasztalási kereset előterjesztésével (Cstv. 63. § (3) bekezdés).

A Cstv. 33/A. §-a a beiktatást követően többször módosításra került. Az, hogy mely időpontban hatályos rendelkezések irányadók az adott ügyben, a felszámolási kérelem benyújtásának időpontja határozza meg.

A Cstv. 33/A. § 2009. szeptember 1. napjától hatályos rendelkezése szerint a hitelező vagy - az adós nevében - a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent vagy a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, ameltől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerint mentesül a felelősség alól az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedésének kezdeményezése érdekében. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének vagy nem teljesíti a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) - d) pontja szerinti beszámoló-készítési, irat- és vagyonátadási, továbbá a tájékoztatási kötelezettségét, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. A Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint az (1) bekezdés alkalmazásában a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó hatást gyakorol (árnyékvezető).

A 2011. évi CXCVII. törvénnyel módosított és 2012. március 1. napjától hatályos 33/A. § szerint a hitelező vagy – az adós nevében – a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol (árnyék vezető). A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, ameltől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerint mentesül a felelősség alól az az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedésének kezdeményezése érdekében. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének vagy nem teljesíti a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) - d) pontja szerinti beszámoló-készítési, irat- és vagyonátadási, továbbá a tájékoztatási kötelezettségét, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A Cstv. 33/A. §-a szerinti kártérítés tényállításának alapja tehát – az adós felszámolásának elrendelése esetén – a hitelezői érdekekkel ellentétes tevékenység (jogellenes magatartás), és a vezető tisztségviselő, ügyvezető ezen magatartásával (kötelezettségszegésével) okozati összefüggésben keletkezett károsodás (cégvagyon-csökkenés).

Jelen esetben az B... Kft., a A... Kft. és a C... Kft. felszámolása elrendelésre került, ezért a Cstv. 33/A. § szerinti vezetői felelősség vizsgálható volt.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése meghatározza a perindításra jogosultak körét, így perindításra a hitelezők és a felszámoló jogosult. Jelen esetben a felperes igazolta, hogy mindhárom adós gazdálkodó szervezet felszámolásába hitelezőként bejelentkezett, és hitelezői igényét a felszámoló nyilvántartásba vette: Így megállapítható, hogy a felperesnek, mint hitelezőnek jogi érdeke fűződik a perindításhoz, azaz keresetőségi joga fennáll.

Amennyiben egy hitelező indítja meg a megállapítási pert, annak eljárásjogi célját, lényegét tekintve egyfajta „perbizomány” jön létre, mivel ilyen esetben a további hitelezők érdekében is eljár, perel. A vezető tisztségviselő helytállási kötelezettségének jogerős ítélettel történő megállapítása esetén ugyanis utóbb - a Cstv. 63. § (3) bekezdése alapján, illetve a 2012. március 1. napjától hatályos rendelkezések szerint a Cstv. 33/A. § (6) bekezdése alapján - a marasztalási per megindítására bármely hitelező előterjeszthet keresetet a felszámolás során kielégítetlenül maradt követelése erejéig. Ez tartalmában azt jelenti, hogy az adós gazdálkodó szervezeteknél bekövetkező teljes vagyonsökkenés megállapítására terjeszthet elő keresetet az érintett hitelező, függetlenül saját hitelezői igényének mértékétől.

Az ítéltábla megjegyzi továbbá, hogy jelen perben a Cstv. 33/A. §-ára alapított ügyvezetői felelősség megállapítás során az ügyvezetők által az adós gazdálkodó szervezet vagyonában okozott vagyonsökkenés mértéke vizsgálendő. A hitelező által, az egyes felszámolási eljárásokban bejelentett és a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igény jogalapja és összezszerősége nem bírálható felül, a hitelezői igény érvényesítése a Cstv. vonatkozó szabályai szerint a felszámolási eljárás keretében történhet, illetve történhetett meg, annak vitatására is abban az eljárásban volt lehetőség ún. kifogás (Cstv. 51. §) előterjesztésével (BH 2016/179.). Azaz a felperesnek csak a hitelezői igényének nyilvántartásba vételét kellett igazolnia keresetőségi joga fennálltának bizonyításához.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján annak megítélése, hogy a képviselő tevékenysége a hitelezői érdekekkel ellentétes volt-e, milyen mértékű vagyonsökkenés hozható összefüggésbe a tevékenységével, általában bonyolult gazdasági kérdés. Az ilyen típusú perben éppen ezért általában könyvszakértői bizonyítással kell tisztázni, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet mikor állt be és ezt követően milyen gazdasági események történtek, milyen vezetői magatartás felelt meg a hitelezői érdekek védelmének, továbbá meg kell állapítani a jogellenes vezetői magatartással kapcsolatos vagyonsökkenés pontos mértékét. A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint fő szabályként a felperest terheli a Cstv. 33/A. §-a szerinti törvényi tényálláshoz kapcsolódó bizonyítási kötelezettség a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját illetően, továbbá az alperesi vezető hitelezői érdekekkel ellentétes magatartása és a vagyonsökkenés mértéke közötti okozati összefüggés körében, míg ezt követően az alperesi vezetőket megilletti a bizonyítás lehetősége a kimentés körében (IH 2012/91. sz. jogeset).

A Cstv. 33/A. §-ának (2) bekezdése (majd módosítás után (3) bekezdése) szerint, amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tesz eleget az adós éves beszámolója külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének vagy nem teljesíti a Cstv. 31. § (1) bekezdése a) - d) pontja szerinti beszámoló-készítési, irat- és vagyonátadási, továbbá a tájékoztatási kötelezettségét, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A hitelezői érdekeket sértő vezetői magatartás vélelmét tartalmazó szabály ((2), illetve (3) bekezdés) megalkotásának célja a bizonyítási teher megváltoztatására a vezető tisztségviselővel szemben, azon jogellenes magatartások szankcionálása, amelyek miatt a felelősségüket megalapozó a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti feltételek bizonyítása elnehezül, esetleg iratok, adatok hiányában lehetetlenné válik. Ha a rendelkezésre álló iratok a Cstv. 33/A. szerinti tényállási elemek megállapítására nem alkalmasak – általában éppen a vezetőknek felróható kötelezettségszegések folytán –, a vélelem a felelősség valamennyi tényállási elemének a megállapítását lehetővé teszi. Ebben az esetben nem szükséges vizsgálni a felelősség megállapításának alapjául szolgáló egyes tényállási elemeket, így pl. a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vagyonszerzés tényét, mértékét, a vezető tisztségviselők magatartásával mutatott okozati összefüggéseket (Kúria, Gfv.VII.30.059/2015/5., Gfv.VII.30.024/2015/4.). A vélelem attól az időponttól kezdődően áll fenn, amelytől az annak alapjául szolgáló ok megvalósul.

A bizonyítási teher alakulását ezért az egyes cégeknél külön vizsgálni kellett.

Az egyes tényállási elemek vizsgálata körében az ítéletábra hangsúlyozza, a fenyegető fizetéseképtelenség nem azonos a Cstv. 27. § (2) bekezdésében szabályozott fizetéseképtelenséggel. Utóbbi pénzforgalmi szemléleten alapul, ha az ott szabályozott bármely feltétel megvalósul, akkor az adós függetlenül a fizetési készségétől, képességétől, tényleges vagyontól, fizetéseképtelenség minősül, ellene felszámolási eljárás indítható. Fenyegető fizetéseképtelenség esetén nem az a döntő, hogy van-e az adós olyan tartozása, amely alapján a Cstv. 27. § (2) bekezdése értelmében - erre irányuló kérelem esetén - fizetéseképtelenség minősülne, hanem a lényeges az, hogy az adós tartozását esedékességkor képes-e megfizetni. Ha igen, de egyéb - pl. gazdasági, üzletpolitikai, stb. - okból nem akarja a kötelezettsége kiegyenlítését, a fenyegető fizetéseképtelenség nem áll fenn (ebben az esetben ellene felszámolási eljárás kezdeményezhető), ebben az esetben teljesítőképessége fennáll ugyan, de teljesítőkészsége nem. Ha azonban a tartozás megfizetésére az esedékességkor nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség. Ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, ettől az időponttól kezdve a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint – a felszámolás megindításától, mint feltételtől függően – beáll a felelősség a hitelezőkkel szemben. A tartozás esedékességkor történő kielégítésének „képesége” likvid pénzeszköz meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona „készpénzzé konvertálása esetén” egyébként fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére. A hangsúly az esedékességkor történő kielégítésen van: az adós vezető tisztségviselőinek folyamatosan figyelemmel kell követni a cég esedékes, lejárt tartozásait és a cash-flow kimutatást. A vezető döntési szabadsága kiterjed arra, hogy a lejárt tartozásokat milyen sorrendben elégíti ki, ezt azonban csak addig az időpontig teheti meg, amíg előre látható, hogy az adós készpénz vagyona az összes lejárt és lejárat kövételre fedezetet nyújt (BDT 2013/3/47.). A vezetői felelősség megállapításához ezért lényeges kérdés a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének pontos időpontja, ugyanis ezen időponttól kifejtett vezetői magatartás szolgálhat alapul a Cstv. 33/A §-ában szabályozott felelősség megállapítására (IH 2013/38.).

További tényállási elem a vagyonsökkenés. A Cstv. 33/A. §-a szerinti vagyonsökkenés helyesen a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követő időszakra nézve az aktív vagyonsökkenését jelenti. A vagyonsökkenés akkor is bekövetkezik, ha egyébként a vagyonsökkenésével járó ügylet eredményeként egyes hitelezői követelések akár meg is szűnnek (Szegedi Ítéletábra Gf.I.30.344/2011/2., Debreceni Ítéletábra Gf.III.30.229/2014/3. számú döntés, Gf.III.30.403/2014/8. számú döntés).

Ezek alapján az ítéletábra vizsgálta az egyes gazdálkodó szervezetek tekintetében az alperesek felelősségét.

I.

Az **B...** Kft. esetén az I. rendű alperes felelősségének vizsgálatára a Cstv. 33/A. § 2009. szeptember 01. napjától hatályos szövege szerint került sor. Az I. rendű alperes az **B...** Kft. cégmásolata szerint ügyvezetői tisztségét 2004. április 1. napjától 2011. február 7. napjáig, azaz a felszámolási eljárás kezdő napjáig látta el. Az I. rendű alperes által 25. sorszámú irat mellékleteként csatolt nyilatkozat szerint ügyvezetői tisztségéről 2010. június 21. napján lemondott, mely nyilatkozatot a 2010. július 7. napján kelt irat szerint az **B...** Kft. tagja kézbesítési megbízottjával közölte, aki azt a cégbíróság felé tértivevényes küldeményként bejelentette. Csatolásra került továbbá 2010. június 21. napjával egy átvételi elismervény, melyben **tanú 1. neve**, mint az **B...** Kft. tulajdonosának képviselőre jogosult megbízottja az I. rendű alperestől az **B...** Kft.-vel kapcsolatos összes dokumentumot, levelezést, iratot, adathordozót átvette. Az átvételkor rögzítésre került, hogy a kft. pénztárállománya 0 forint volt és rögzítésre került az is, hogy az elszámolás megtörtént. Ezekkel a dokumentumokkal az I. rendű alperes igazolta, hogy 2010. június 21. napjával lemondott ügyvezetői tisztségéről, és a Gt. 31. § (2) bekezdés rendelkezései szerint ügyvezetői tisztsége legkésőbb 60 nap elteltével megszűnt.

Az **B...** Kft. felszámolásának kezdő időpontja 2011. február 7. napja, azaz a felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben az I. rendű alperes (2008.02.07. - 2010.06.21.) vezetői feladatokat ellátott, így felelőssége vizsgálható volt.

A periratokhoz csatolásra került az **B...** Kft. 2009. évre szóló éves beszámolója, mely elfogadásának az időpontja 2010. január 20. Ezt követően 2010. évre és a felszámolás elrendelésekor a tevékenység zárómérleg elkészítésére, illetőleg a felszámoló részére átadására és közzétételre nem került sor. Azonban figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes vezetői tisztségéről 2010. június 21. napján lemondott, az iratokat átadta, így ebben az időpontban tisztsége már nem állt fenn, ezért ezen évekre vonatkozóan a beszámolók készítésének hiánya miatt a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében megjelölt vélelem nem alkalmazható. Ebből következően a felperesnek kellett bizonyítania a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját, a jogellenes vagyonsökkenést okozó I. rendű alperesi magatartást, és a vagyonsökkenés mértékét.

Az elsőfokú bíróság az **B...** Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztének időpontját 2009. december 31-i napjára tette, utalva arra, hogy 2008-ban árbevétele nem volt, 2009. évben is csekély bevétellel rendelkezett, ugyanakkor kötelezettségei meghaladták a társaság vagyonát, a finanszírozást tagi kölcsönből próbálta biztosítani, azonban ez nem igazolja likvid pénzeszközök folyamatos rendelkezésre állását, mert a kölcsön keretszerződésben nem volt meghatározott mechanizmus a hitelkeret lehívására, ezért nem igazolt, hogy a hitelkeret folyamatosan a társaság igényei szerint rendelkezésre állt. Utalt továbbá arra, hogy a 2009. december 31-i évforduló napra készített beszámolóban a feltüntetett 24.700.000,- forint pénzeszközt meghaladta a 95.000.000,- forint összegű szállítói kötelezettség.

A felperes fellebbezésében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjaként elsődlegesen 2008. december 31. napját kérte megállapítani. Álláspontja szerint az bír jelentőséggel, hogy a társaság olyan likvid pénzeszközzel rendelkezett-e, amely esedékessé vált követeléseinek kielégítésére elegendő. Utalt arra, hogy a megismételt eljárás során a kirendelt szakértő kiegészített szakértői véleményében a közgazdasági értelemben vett fizetéseképtelenségi állapotot 2008. december 31. napjánban állapította meg. A felperesi álláspont szerint ez megegyezik a Cstv. 33/A. §-a szerinti fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjával. Már a 2008. december 31. napjára szóló mérleg is azt támasztja alá, hogy likvid pénzeszközök nem nyújtottak megfelelő fedezetet a felperes 18.960.000,- forintos végösszegű számlájának kiegyenlítésére.

Az I.-II. rendű alperesek is vitatták a szakértői véleményben foglaltak szerint megállapított fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját. Arra utaltak, hogy a szakértő előadása szerint

iratok és dokumentumok nélkül készítette el szakértői véleményét, ezért elfogadhatatlannak tartották, hogy a szakértő mégis megjelölt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztére vonatkozó időpontokat. Szükségesnek tartották elhatárolni a fizetőképességet és a fizetőkészséget. Az ítélet tábla ezért vizsgálta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja tárgyában rendelkezésre álló bizonyítékokat.

A perben kirendelt **szakértő neve** igazságügyi szakértő közgazdasági értelemben az **B...** Kft. fizetéseképtelenné válásának időpontját, a 2008. augusztus 11. napján alakult társaság esetében, 2008. december 31. napjára vonatkoztatva már fennállónak ítélte, és megállapította, hogy az 2009. december 31. napján is fennállt, míg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját 2010. január 20. napjára tette.

Emellett a szakértő rögzítette azt is, hogy 2008. évben gazdasági tevékenységet az **B...** Kft. nem végzett, 2009. évben is csekély bevételei voltak, a gazdálkodását tagi kölcsönből finanszírozta, ezért már 2008. december 31-én az alperesi vezetőknek tudomással kellett bírniuk arról, hogy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennáll.

A szakértői vélemény, és annak kiegészítései alapján megállapítható, hogy a jogi értelemben vett fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmának a szakértő közgazdasági értelemben vett fizetéseképtelenségi fogalma feleltethető meg.

A perhez csatolt 2009. december 31. napjára szóló mérleg tartalmazza a 2008. évre vonatkozó mérleg adatokat is, mint az előző év záróadatait. Ebből megállapíthatóan a forgóeszközök értéke 43.759 e forint volt, melyből pénzeszköz 162 e forint, míg ezzel szemben a rövid lejáratú kötelezettségei 15.000 e forint, ebből következően már 2008. december 31-i adatokból megállapíthatóan az egy éven belül esedékessé váló követelésekre az **B...** Kft. likvid vagyona nem volt elegendő. A 2009. december 31.-ére vonatkozóan rögzített adatok alapján a forgóeszköz értéke 230.156 e forint, a rövid lejáratú kötelezettsége pedig 188.810 e forint, azaz ez esetben is jelentősen meghaladta az esedékessé váló rövid lejáratú kötelezettségek mértéke a készpénzben likvid forrásként rendelkezésre álló vagyon, azaz fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete továbbra is fennállt.

Ezért az ítélet tábla – az elsőfokú bíróság ítéletétől eltérően – a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját már 2008. december 31. napjától fennállónak ítélte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a vagyonsökkenés mértékét 95.000.000,- forint összegben állapította meg a felperes által bejelentett és nyilvántartásba vett hitelezői igény összegével egyezően arra hivatkozással, hogy az értékesített társasági vagyon értéke utóbb pontosan nem határozható meg. A felperes fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság megállapítását és a vagyonsökkenés mértékét 748.961.741,- forintban jelölte meg az értékesítésről kiállított számlák alapján.

Az ítélet tábla a fellebbezésre tekintettel vizsgálta a vagyonsökkenés mértékének körében rendelkezésre álló bizonyítékokat. Az alperes által 25/A/13. sorszám alatt csatolt közjegyzői okirat szerint (11059/Ü/2010.) az **B...** Kft. ingóságainak árverésére került sor. A gépcsomag egyben való értékesítésekor a kikiáltási ár 3.200.000 Euró + áfa volt. Az utolsó ajánlatot a **F...** Kft. tette 3.300.000 Euró + áfa összegben, azonban a gépparkot nem a **F...** Kft. vásárolta meg.

A szakértő (45. számú szakértői vélemény V/10. pontjában (28. oldal) a **G...** Kft. részére értékesített ingóságok értékét nettó 220.217.933,- forintban, míg a **I...** Kft. részére értékesített ingóságok értékét 524.931.550,- forintban, mindösszesen 745.149.483,- forintban állapította meg az **B...** Kft. által kiállított számlák alapján, majd **szakértő neve** szakértő 68. sorszámú szakértői vélemény kiegészítésében a **G...** Kft. részére kiállított számlák nettó értékét 221.041.189,- forintban, míg a **I...** Kft. részére szóló számlák értékét 527.920.552,- forintban, összesen 748.961.741,- forintban határozta meg. Rögzítette a **G...** Kft. vevő tartozásának kiegyenlítésével kapcsolatosan a váltó átvevője 2010. március 25. napján 361.824 Euró és 2010. május 14. napján 674.578,- euró értékű

váltó átvételét írta alá. Az első váltó esedékessége 2011. március 18., címzettje a **J... LLC**, míg a második váltó esedékessége 2011. május 2., címzettje az előzővel azonos. Ugyancsak váltófizetéssel történt a **I... Kft.** számláinak kiegyenlítése is, azonban az iratok között a váltókra vonatkozó adat nem lelhető fel. Az viszont tény, hogy egyik vevőtől sem folyt be bevétel az **B... Kft.**-hez.

Az alperesek előadása szerint 2010. február 22. napján a **K... Kft.** az **B... Kft.** adós gazdálkodó szervezet ingatlanait megvásárolta, mely vételár megfizetésére szintén váltóval került sor. Ezt támasztja alá a 2010. március 8. napján kelt, iratokhoz csatolt I. rendű alperes részére kiállított és a 2010. február 20. napján kiállított nyilatkozatok is.

A peradatok között a keresetlevél 17. számú melléklete egy adásvételi szerződés, mely az **B... Kft.** és a **K... Kft.** között jött létre ingatlan adásvételre vonatkozóan. A szerződésben tételesen felsorolt ingatlanok az **B... Kft.** tulajdonát képezték, melyeket 2010. február 22. napján kelt adásvételi szerződéssel eladott a vevő részére összesen 51.345.000,- forint vételárért. Az adásvételi szerződés 5. pontja szerint az eladó hozzájárult ahhoz, hogy a szerződés aláírásának napján a földhivatali (ingatlan-nyilvántartási) tulajdonbejegyzés a vevő javára megtörténjen, a vételár kifizetésére a 4. pontban rögzítettek szerint 60 napon belül kell, hogy sor kerüljön. A 2010. évi főkönyvi könyvelésben ugyanakkor az látható, hogy kiegyenlítéshez „váltóval” megjelölés került, tényleges pénzmozgás ebben az esetben sem történt a szakértői vélemény szerint (35/11. oldal).

Megállapítható tehát, hogy az **B... Kft.** ingó és ingatlan vagyonát értékesítette, az üzletkötésnél az **B... Kft.** képviselőjében az I. rendű alperes járt el. Önmagában az értékesítés - mint ahogyan azt a szakértő is megállapította - vagyonszőkenést nem eredményez, azonban az értékesítés során a vételár fizetéséről akként állapodtak meg, hogy az váltóval történik. A váltó is alkalmas lehet a vételár rendezésére, azonban az I. rendű alperes a váltót – annak beváltása előtt – átruházta tagjára, tagi kölcsön rendezésére.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése azonban céljában a külső hitelezők - az adóssal gazdasági kapcsolatban álló személyek - érdekeit, ezáltal a gazdasági élet biztonságát szolgálja. Azt, hogy a Cstv. 33/A. §-ának törvénybe iktatásával ez volt a valós törvényalkotói szándék, a Cstv. egyéb tételes rendelkezéseinek, így a Cstv. 57. § (1) bekezdés h.) pontjának a törvénybe iktatása is alátámasztja. A törvénynek a gazdálkodó szervezetnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából a hitelező kielégítése sorrendjét meghatározó 57. § (1) bekezdésének rendelkezéseiből, a 2007. évi LXI. törvénnyel 2007. július 1-ei hatállyal beiktatott h.) pontja kimondja, hogy csak megelőző a.)-g.) pontban írt követelések kielégítése után elégíthetők ki azok a követelések, melyek jogosultja a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója vagy azok közeli hozzátartozója (Ptk. 685. § a.) pont), illetve élettársa, továbbá a gazdálkodó szervezet többségi befolyással (Ptk. 685/B. §) rendelkező tagjának azon követelése, amelyek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően keletkeztek. Ezzel ugyanis maga a Cstv. tesz különbséget a felszámolási eljárás során a társasággal valamely jogi kapcsolatban álló hitelezők és az ide nem sorolható (külső) hitelezők érdeke között, egyértelműen elsőbbséget biztosítva az utóbbiaknak. Mindebből okszerűen vonható le a következtetés, hogy a Gt. 30. § (3) bekezdése és a Cstv. 33/A §. (1) bekezdése együttes, helyes értelmezése az, hogy a gazdasági társaság menedzsmentjének (vezetőinek), a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat a harmadik személy, azaz a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján kell ellátniuk. Ezt szem előtt tartva az I. rendű alperes részéről a társaság tagja felé kiállított váltó elfogadása, vagy a társaság felé kiállított váltónak a tagra való átforgatása, mint az adós gazdálkodó szervezet felé történő teljesítés a hitelezői érdekek elsődlegessége szerinti eljárásnak nem tekinthető. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben ugyanis a felszámolási eljárás során az adós tagjai csak a Cstv. 57. § (1) bekezdés h) kategóriájában nyerhettek volna kielégítést, így azzal, hogy az I. rendű alperes a tag részére rendelkezett a kölcsön visszafizetéséről és a vételárat nem az adós gazdálkodó szervezet vagyonába juttatta, ezzel őt a kielégítési sorrendben megelőző harmadik személyek előtt a felszámolási vagyont elvonta.

Ezt követően vizsgálándó volt az így bekövetkezett vagyonsökkenés mértéke.

Az alperesek hivatkozása szerint az értékesített ingóságok értéke a számlában megjelölt értéknek megfelelt. Ezzel szemben a felperes keresetpontosításában maga is rögzítette, hogy a gépjárművek értéke nem felelt meg a számlázott értéknek.

szakértő neve igazságügyi szakértő 45. számú szakértői véleményének 32-33. oldalán rögzítette, hogy az ingóságok műszaki állapotának megfelelő forgalmi értékhez - melyet műszaki szakértő adatai alapján állapított meg (59 millió forint) -, viszonyítva az értékesítés lényegesen magasabb áron, 594,3 millió forintos összegen történt.

A szerződő felek magatartása is azt igazolja, hogy a szerződési láncolatban a felperes ténylegesen nem, csak fiktíven vett részt, csupán közbenső szereplőként került beiktatásra, vonatkozásában fiktív számlázás történt – azaz színlelt szerződés –, de a tulajdont megszerző **B... Kft.** sem fordított figyelmet az eszközökre, annak megszerzésére, mert az ingóságok átadás-átvétele a valóságban nem történt meg, azok továbbra is a **A... Kft.** telephelyén maradtak. Ez alátámasztja azt a szakértői megállapítást, hogy az ingóságok értéke nem a számlában foglalt értéknek felelt meg. Mindezek alapján a vagyonsökkenésként az ingatlanok értéke (51.345.000,- forint), és az igazságügyi szakértői véleményben az ingóságok műszaki állapotának megfelelő értéke (59.030.000,- forint), azaz összesen 110.375.000,- forintban állapítható meg.

A felperes bejelentett hitelezői igénye ugyan 95.000.000,- forint volt, azonban az **B... Kft.** felszámolási záróanyaga szerint a bejelentett hitelezői követelésállomány ettől nagyobb, 407.046.000,- forint volt, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróságtól eltérően az I. rendű alperes által kifejtett károkozó magatartással összefüggő az **B... Kft.** vagyonában keletkező vagyonsökkenést 110.375.000,- forintban állapította meg.

II.

Ezt követően az ítéltábla vizsgálta a II. rendű alperes felelősségét a 2011. szeptember 6. napján felszámolás alá került **A... Kft.** vonatkozásában a Cstv. 33/A. § 2009. szeptember 1. napjától hatályos rendelkezései alapján, és a 2012. november 9. napján felszámolás alá került **C... Kft.** vonatkozásában a Cstv. 33/A. § 2012. március 1. napjától hatályos rendelkezései alapján.

A II. rendű alperes 2008. április 22. napjától 2010. január 4. napjáig volt a **A... Kft.** bejegyzett képviselője. 2009. június 15. napjától 2011. április 5. napjáig, a kényszer végelszámolásig, ezt a tisztséget részben párhuzamosan a II. rendű alperesi ügyvezetővel **személy 2. neve** is betöltötte. Téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a II. rendű alperes képviseleti jogosultsága 2013. április 22. napjáig állt fenn a cégjegyzékbe bejegyezten. A cégjegyzék 13/1. sorában csak a II. rendű alperesi képviselő megválasztáskori, 5 évre vonatkozó megbízásaként került a 2013. április 22-i dátum bejegyzésre, mint a képviselet befejezésének időpontja.

A felszámolás elrendelését megelőző három évben (2008. szeptember 6. - 2010. január 4.) a II. rendű alperes a **A... Kft.** ügyvezetője volt, így felelőssége vizsgálható.

A II. rendű alperes 2009. április 30. napjától 2011. január 2. napjáig volt a **C... Kft.** ügyvezetője. Közben párhuzamosan **személy 3. neve** 2009. október 1. napjától 2012. november 9. napjáig szintén ellátta a vezetői tisztséget.

A II. rendű alperes a felszámolást megelőző három évben (2009.11.09.-2011.01.02. napjáig) a **C... Kft.** vezető tisztségviselője volt, ezért felelőssége szintén vizsgálható.

A II. rendű alperes hivatkozása szerint vezetői tisztsége a **A... Kft.**-nél 2010. január 4-én, míg a **C... Kft.**-né 2011. január 2-án megszűnt, ezért mérlegkészítési kötelezettség, valamint a felszámolási eljárás elrendelését követően tevékenység zárómérleg készítési kötelezettség, és irat-, valamint vagyonátadási kötelezettség a felszámoló felé nem terhelte, ezért vele szemben a hitelezői érdekeket

sértő magatartásra vonatkozó vélelem nem alkalmazható.

A perben rendelkezésre álló iratokból tényként megállapítható, hogy a **A... Kft.** 2010. évre mérleget nem készített, valamint nem készített tevékenység zárómérleget és az iratokat, valamint vagyont a felszámolónak nem adott át, míg a **C... Kft.** a felszámoló felé nem tett eleget irat- és vagyónátadási kötelezettségének.

Az ítéletábra rámutat arra, hogy az ügyvezetés az üzletszerű gazdasági tevékenység érdekében folytatott vezetői tevékenységet jelenti. A gazdasági társaság vezető tisztségviselője másnak – a társaságnak – a vagyonával gazdálkodik, ezért a vezető tisztségviselő minőségével összefüggésben el kell tudnia számolni a vezetése alatt történt gazdasági eseményekkel, vagyoni eszközökkel. Ezzel összefüggésben a számvitelről szóló 2000. évi C. tv. (Sztv.) 4. § (1) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről az üzleti év (Sztv. 12. §) könyveinek zárását követően könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles készíteni, melyet a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 2006. évi V. tv. (Ctv.) 18. § (1) bekezdése szerint kell közzétenni. A társasági adóról szóló 1996. évi LXXXI. tv. (Taotv.) 4. §-a szerint az adóévben, május 31-ig beszámolót kell készíteni. Az adózót az adózás rendjéről szóló 2003. évi CXII. tv. (Árt.) 7. § (2) bekezdése szerint törvényes képviselője képviseli.

A cégnyilvántartás adatai szerint a II. rendű alperes vezetői tisztsége a **A... Kft.**-nél és a **C... Kft.**-nél valóban a felszámolás elrendelését megelőzően megszűnt, azonban jelen esetben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a cégek fantomizálódása a II. rendű magatartásával áll összefüggésben. Megállapítható, hogy az **B... Kft.**, a **A... Kft.**, valamint a **C... Kft.** egymással összefonódásban álltak. Az **B... Kft.** ügyvezetője a II. rendű alperes házastársa volt a perbeli időszakban. A **A... Kft.** tagja a II. rendű alperes, míg képviselőjét is ellátta 2010. január 4. napjáig cégjegyzékbe bejegyzetten. A **C... Kft.** tagja a **A... Kft.** volt, és a törvényes képviselőjét is ellátta a II. rendű alperes 2011. január 2. napjáig. Az **B... Kft.**-nek a tulajdonosa a **D... LLC**, offshore cég, mely mögött **tanú 1 neve** tanúvallomása szerint, szintén a II. rendű alperesi érdekeltiség állt.

A cégek között a tényállásban is írt módon láncolatos adásvételi szerződések jöttek létre, mely szerződések kötéskor, lebonyolításakor az I. és II. rendű alperes képviselői jogosultsága fennállt. Ezt követően az adóhatóság a nagy értékű géptértékesítéseket, azok áfa visszaigénylését vizsgálni kezdte, melyről I. és II. rendű alperes legkésőbb 2009. november 18. napján, az **B... Kft.** adóellenőrzésekor felvett jegyzőkönyv felvételekor értesült. A **A... Kft.** és a **C... Kft.**-ben hasonló módon és időben az ügyvezetői tisztség szempontjából változást jelentettek be a cégbíróshoz, az ügyvezetői tisztséget II. rendű alperessel párhuzamosan egy-egy **állam neve** állampolgárságú személy is ellátta, majd ezt követően a II. rendű alperes vezetői tisztsége törlésre került a cégnyilvántartásból. A NAV eljárás során készült határozat szerint az ügyletek fiktívek voltak, jogellenes áfa visszaigénylés megvalósítását célozták. Az alperesekkel szemben büntetőeljárás is folyamatban van, melyben jogerős ítélet még nem született. A II. rendű alperes vezetői tisztsége megszűnésének körülményei; annak időpontja a NAV vizsgálatok miatt, és az, hogy külföldi állampolgárságú személyek lettek a cégek képviselőiként bejelentve, akik a felszámolás alatt a felszámoló által nem voltak elérhetőek, illetőleg a büntetőeljárásban sem volt kilétük beazonosítható, arra utal, hogy a II. rendű alperes a vezetői tisztségéről való lemondással éppen azt kívánta elérni, hogy vezetői felelősségre vonása ne történhessen meg. A vezetői tisztségről való lemondást követően a cégek mérlegbeszámolóit nem készültek el, és könyvelési iratok és vagyon a felszámoló részére átadásra nem kerültek. Iratok hiányában nem állapítható meg, hogy volt-e tényleges vezetőváltás, ha igen, volt-e könyvelési irat-, és vagyónátadás a cégvezető-váltáskor az újabb vezetők részére, nem állapítható meg továbbá az sem, hogy a cégek tevékenységüket meddig végezték, volt-e bármilyen tevékenység a II. rendű alperes vezetői tisztségének megszűnését követően. A II. rendű alperes saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat, a könyvelési anyagok hiánya folytán a bizonyítás ellehetetlenülése a II. rendű alperes javára nem

szolgálhat, ezért a Cstv. 33/A. § (2) bekezdés, illetve a C... Kft. tekintetében a hatályos (3) bekezdés alapján a hitelezői érdekek sérelmét - ahogy azt elsőfokú bíróság helyesen megállapította - vélelmezni kell. Ezért a felperesnek a hitelezői érdeket sértő magatartását, és az azzal okozott vagyonsökkenést bizonyítania nem kellett.

A II. rendű alperes hivatkozása szerint a A... Kft. teljes könyvelési iratanyagát és házi pénztárban meglévő több, mint 70.000.000,- forintot **ország neve**-ban átadta **személy 2. neve** ügyvezető részére. E körben helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az egyszerű okirati formában rendelkezésre álló átvételi elismervény, a könyvelési iratanyag és a házi pénztárban lévő 70 millió forint összeg átadásának alátámasztására nem alkalmas más egyéb, teljes bizonyító erejű számviteli bizonylat hiányában (Pp. 196. §, 199. §). Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte utáni olyan ügyvezetői magatartás, amely a cég házipénztárában lévő összeget külföldre viszi és később a hatóságok számára elérhetetlen személynek adja át, egyébként sem lenne a hitelezői érdekeknek megfelelő magatartásnak tekinthető.

A A... Kft. vonatkozásában fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját az elsőfokú bíróság 2009. október 6. napján jelölte meg. Ezzel szemben a felperes 2008. május 19. napján kérte megállapítani azt. A perben kirendelt szakértő a gazdasági társaság 2008. évre szóló beszámolójából rögzítette, hogy közgazdasági értelmezés szerint 2008. december 31. napján a társaság fizetéseképtelen helyzetben volt, mert forgóeszköze 1.513.000,- forintot tett ki, míg kötelezettsége 6.500.000,- forint volt. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját pedig 2010. október 1. napjára tette.

Helytálló a felperes hivatkozása ebben az esetben is arra, hogy a szakértő tévesen értelmezte a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmát, az az általa közgazdasági értelemben vett fizetéseképtelenség fogalmával azonos, mert a mérlegadatokból egyértelműen megállapítható, hogy 2008. december 31. napján a rövid lejáratú kötelezettségeknek a teljesítésére a A... Kft. a forgóeszköz állományából nem volt képes, pénzeszközállománya csak 466.000,- forint volt, ezért a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet – eltérően az elsőfokú bíróság által megállapítottaktól – ezen időpontban már fennállt.

A Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében foglalt vélelemre tekintettel a II. rendű alperes felelősséggel tartozik a felszámolási eljárásában ki nem elégített hitelezők felé fennálló tartozásokért. Jelen esetben a felperes, és a további hitelezők ki nem elégített hitelezői igénye ismert, ezért ennek megfelelően a II. rendű alperes 25.321.500,- forint vagyonsökkenés erejéig helytállni köteles. Ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a foglaló összegével azonos mértékben állapította meg az adós gazdasági társasági vagyonsökkenésének mértékét, abba elszámolható a teljes ki nem elégített hitelezői igények összege.

A C... Kft. a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjaként a szakértő 2010. február 21. napját jelölte meg. Ekkor a C... Kft. a felperestől 100 millió forintot bankszámlájáról felvette. Az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját a Cstv. 33/A. §-a szerinti vélelem alapján állapította meg, a 2010. januárjában kötött adásvételi szerződés előtti időpontra.

Az alperesek fellebbezésükben vitatták a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját, utalva arra, hogy a szakértő hivatkozása szerint iratokat nem kapott, továbbá a szakvéleménye ellentmondásos, mert a társaságnak csak banki bevételei voltak, amit pénztárba vettek és rendelkezésre állt.

Az ítéletábra utal azonban a fent kifejtettekre, arra, hogy a II. rendű alperes magatartása folytán a vezetői felelősség alóli mentesülése érdekében történt meg a vezetői tisztségének cégjegyzékből való törlése, tényleges vezetőváltás nem történt, az új vezető részére az iratátadás igazolásra nem került, ezért a C... Kft.-nél is a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében foglaltak szerinti hitelezői érdekeket

sértő vélelem fennáll, és emiatt a II. rendű alperes a felszámolási eljárás során meg nem térült teljes hitelezői követelés, mint vagyonsökkenés vonatkozásában felelősséggel tartozik. Az iratok hiányában pedig a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja az elsőfokú bíróság által megjelölt időpontra vélelmezhető.

A felszámolási eljárás befejeződött, a felperes bejelentett hitelezői igénye kielégítésre nem került, így - az elsőfokú bíróság által megállapított vagyonsökkenés mértékétől eltérően - a II. rendű alperesnek a felperes által bejelentett 137.397.444,- forint összegű hitelezői igényével egyező mértékben az adós gazdálkodó szervezetnél bekövetkezett vagyonsökkenésért felelőssége fennáll.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság részítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A részben eredményes fellebbezést előterjesztő felperes másodfokú eljárásban felmerült eljárási költségeinek megfizetésére az ítéletábra a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alpereseket kötelezte, amely egyfelől áll a felperes által lerótt fellebbezési eljárási illeték összegéből (48.000,- forint), valamint a felperes másodfokú eljárásban felmerült jogi képviseleti munkadíjából a 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet 3. § (1), (2), (3) és (5) bekezdése alapján számított összegben.

A másodfokú eljárásban vesztes I. és II. rendű alperesekre vonatkozóan a pártfogó ügyvédi képvisellel kapcsolatos megállapítás a Pp. 87. § (2) bekezdésén alapul.

Szeged, 2016. szeptember 15. napja

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.. Béri András s.k.. Dobler László s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő